महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचलित,
समाजश्री प्रशांतदादा हिरे कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय
नामपूर.
ता. बागलाण जि. नाशिक

शैक्षणिक वर्ष २०२१ -२२
अर्थशास्त्र विभाग व IQAC यांच्या संयुक्त विद्यमाने

विषय :- **'संशोधन पद्धती' दि. १५ जानेवरी २०२२**

सेमिनार अहवाल

महात्मा गांधी विद्यामंदिर संचलित, समाजश्री प्रशांतदादा हिरे कला, विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय नामपुर येथील आयक्यूएससी आणि अर्थशास्त्र विभाग आयोजित **'संशोधन पद्धती'** या विषयावरील एक दिवसीय सेमिनार संपन्न झाले.

यावेळी व्यासपीठावर कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. यु. बी. कदम , प्रमुख वक्ते महात्मा गांधी विद्यामंदिर व्यावसायिक अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळाचे सदस्य डॉ. डी. एन. सोनवणे, अर्थशास्त्र विभागप्रमुख मसगा महाविद्यालयाचे डॉ. बी. एम. सोनवणे, सुरगाणा महाविद्यालयाचे इतिहास विभाग प्रमुख प्रा. जे. डी. पगार, शैक्षणिक समन्वयक डॉ. एम. डी. अहिरे उपस्थित होते.

प्रमुख वक्ते डॉ. डी. एन. सोनवणे यांनी आपल्या व्याख्यानात संशोधन पद्धतीतील बारकावे सांगताना वस्तुस्थितीच्या आधारे सत्य जाणून घेण्यासाठी संशोधक दृष्टिकोन विद्यार्थ्यांनी बाळगावा, असे आवाहन केले. संशोधन कार्यात चिकित्सक दृष्टिकोन विकसित होत जातो. त्यामुळे संशोधक विद्यार्थ्याला नवा दृष्टिकोन मिळतो, असेही सांगितले.

प्रमुख वक्ते डॉ. बी. एम. सोनवणे यांनी आपल्या व्याख्यानात विद्यार्थ्यांना संशोधनाचे टप्पे सांगताना संशोधकाची भुमिका तटस्थ असली पाहिजे. यामुळे तज्ञ संशोधक घडतात. असे सांगितले.

समाजातले मूलभूत प्रश्न समजून घेण्यासाठी संशोधन कार्य आवश्यक आहे, असेही त्यांनी सांगितले.

प्रा. डॉ. बी. एम. सोनावणे यांनी संशोधन कार्यातील प्रश्नावली आणि मुलाखत यामधून माहितीचे संकलन आणि संशोधन आरखड कसा तयार करावयाचा याविषयी माहिती दिली

प्रा. जे. डी. पगार यांनी सामाजिक संशोधन पद्धती आणि तंत्रे याविषयी विद्यार्थ्यांना सखोल मार्गार्दर्शन केले.

कार्यक्रमाचे अध्यक्ष प्राचार्य डॉ. यु. बी. कदम यांनी आपल्या मनोगतात विद्यार्थ्यांना चांगला संशोधक होण्यासाठी संदर्भ पुस्तक वाचण्याचे आवाहन केले. नवीन शैक्षणिक धोरणानुसार विद्यार्थ्यांना

नवीन शैक्षणिक पद्धतीला सामोरे जाताना संशोधनाकडेही लक्ष देण्याची आवश्यकता आहे, असे सांगितले.

यावेळी कार्यक्रमाचे प्रास्ताविक करताना आय.क्यू.ए.सी. विभागाचे प्रा. एम. आर. क्षीरसागर यांनी संशोधनाचे महत्त्व विशद केले.

"संशोधन पद्धती" या विषयावर परीक्षेलाही विद्यार्थ्यांना सामोरे जायचे आहे, त्या दृष्टीने हा विषय अत्यंत महत्त्वाचा आहे, असे सांगितले. तसेच अर्थशास्त्र विभागाच्या वतीने आयोजित विविध उपक्रमांची माहिती सांगितली.

कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन प्रा. हर्शल बच्छाव व आभार प्रदर्शन प्रा. राकेश पगार व यांनी केले. कार्यक्रमास वरिष्ठ महाविद्यालयाचे प्राध्यापक, शिक्षकेतर कर्मचारी व मोठ्या प्रमाणात विद्यार्थी उपस्थित होते

(प्रा. एम. आर. क्षीरसागर)

एस.पी.एच कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय नामपूर
एक दिवशीय सेमिनार
Mahatma Gandhi Vidy
Samajshree Prashantd
Arts, Science And Commerce

एस.पी.एच कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय नामपूर
IQAC आणि अर्थशास्त्र विभाग आयोजित
दिनांक. १५ जाने.२२
एक दिवशीय सेमिनार
विषय: संशोधन पद्धती (Research Methodology)
अध्यक्ष. मा प्राचार्य डॉ. शु.बी.कदम
प्रमुख वक्ते: डॉ.डी.एन.सोनवणे (सदस्य अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळ)
Mahatma Gandhi Vidyamandir's
Samajshree Prashantdada Hi
Arts, Science And Commerce College
NAAC Accredited with 'B' Grade
ID No. PU/NSASC/028(1984)
INTERNAL QUALITY ASSURAN
(IQAC)

एस.पी.एच.कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय नामपूर
IQAC आणि अर्थशास्त्र विभाग आयोजित
दिनांक. १५ जाने. २२
एक दिवसीय सेमिनार
विषय: संशोधन पद्धती (Research Methodology)
अध्यक्ष. मा प्राचार्य डॉ. यु. बी. कदम
प्रमुख वक्ते: डॉ. डी. एन. सोनवणे (सदस्य अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळ)
डॉ. बी. एम. सोनवणे
डॉ. जे. डी. पगार
Mahatma Gandhi Vidyamandir's
Samajshree Prashantdada Hiray
Arts, Science And Commerce College, Nampur
NAAC Accredited with 'B' Grade
(Affiliated to Savitribai Phule Pune University, Pune)
ID No. PU/NSASC/028(1984)
INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL
(IQAC)

एस.पी.एच.कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय नामपूर
IQAC आणि अर्थशास्त्र विभाग आयोजित
दिनांक. १५ जाने. २२
एक दिवसीय सेमिनार
विषय: संशोधन पद्धती (Research Methodology)
अध्यक्ष. मा प्राचार्य डॉ. यु. बी. कदम
प्रमुख वक्ते: डॉ. डी. एन. सोनवणे (सदस्य अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळ)
Mahatma Gandhi Vidyamandir's
Samajshree Prashantdada Hiray
Arts, Science And Commerce College, Nampur
NAAC Accredited with 'B' Grade
(Affiliated to Savitribai Phule Pune University, Pune)
ID No. PU/NSASC/028(1984)
INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL
(IQAC)
Principal

एस.पी.एच.कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय नामपूर
IQAC आणि अर्थशास्त्र विभाग आयोजित
दिनांक. १५ जाने. २२
एक दिवशीय सेमिनार
विषय: संशोधन पद्धती (Research Methodology)
अध्यक्ष: मा प्राचार्य डॉ. यु. बी. कदम
प्रमुख वक्ते: डॉ. डी. एन. सोनवणे (सदस्य अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळ)
Mahatma Gandhi Vidyamandir's
Samajshree Prashantdada Hiray
Arts, Science And Commerce College, Nampur
NAAC Accredited with 'B' Grade
(Affiliated to Savitribai Phule Pune University, Pune)
ID No. PU/NSASC/028(1984)
INTERNAL QUALITY ASSURANCE CELL
(IQAC)
It promotes the measures for institutional functioning towards quality

एस.पी.एच.कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय नामपूर
IQAC आणि अर्थशास्त्र विभाग आयोजित
दिनांक. १५ जाने. २२
एक दिवशीय सेमिनार
विषय: संशोधन पद्धती (Research Methodology)
अध्यक्ष: मा प्राचार्य डॉ. यु. बी. कदम
प्रमुख वक्ते: डॉ. डी. एन. सोनवणे (सदस्य अर्थशास्त्र अभ्यास मंडळ)
Mahatma Gandhi Vidyamandir's
Samajshree Prashantdada Hiray
NAAC Accredited with 'B' Grade
ID No. PU/NSASC/028(1984)
(IQAC)